

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 71

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Γεώργιο Λογιάδη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1433/9.3.2023 Αναφορά με θέμα:
«Να μη μετατραπούν τα μεγάλα κρατικά Μουσεία της χώρας —ανάμεσα σ' αυτά και το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου— σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ)»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1433/9.3.2023 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Γεώργιου Λογιάδη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στις 13.02.2023, υπερψηφίστηκε και έγινε νόμος του Κράτους, με αρ. 5021/2023, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τίτλο «Εκσυγχρονισμός της μουσειακής πολιτικής και ζητημάτων διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς: ίδρυση μουσείων - Ν.Π.Δ.Δ., κρατική ασφάλιση της κινητικότητας των πολιτιστικών αγαθών, δράσεις του Ο.Δ.Α.Π. και του Μουσείου Ακρόπολης, ρυθμίσεις ποινικής προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, Συμβούλια του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, Μητρώο Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών, λοιπές διατάξεις σχετικά με το προσωπικό του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας στον πολιτισμό και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του νόμου, ιδρύονται πέντε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), τα οποία αναλαμβάνουν, αντίστοιχα, τις αρμοδιότητες των ομώνυμων μουσείων, που λειτουργούσαν ως διοικητικές υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ: α) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο», με έδρα την Αθήνα, β) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης», με έδρα τη Θεσσαλονίκη, γ) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου», με έδρα το Ηράκλειο, δ) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο», με έδρα την Αθήνα και ε) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού», με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

Τα ως άνω 5 ΝΠΔΔ α) ιδρύονται ως δομές του κράτους για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, β) έχουν τους ίδιους μουσειακούς σκοπούς που είχαν έως σήμερα, δηλαδή τους σκοπούς που ορίζει ο αρχαιολογικός νόμος ως σκοπούς όλων των μουσείων της χώρας, γ) στεγάζουν τις αρχαιότητες, οι οποίες εξακολουθούν να ανήκουν στην ιδιοκτησία του ελληνικού κράτους και να είναι πράγματα εκτός συναλλαγής, δ) επιτελούν τη μουσειακή λειτουργία, ακριβώς όπως και πριν τη ψήφιση του νόμου, αυστηρά εντός των όσων ορίζει ο αρχαιολογικός νόμος, και σύμφωνα με τη δημόσια πολιτική για τον πολιτισμό και για τα μουσεία, την οποία χαράσσει αποκλειστικά το ΥΠΠΟΑ, ε) εποπτεύονται από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, και στ) η διαχείριση των οικονομικών τους ελέγχεται από το Υπουργείο Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Με το από 31-1-2023 ψήφισμά του, το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης ζήτησε την απόσυρση του νομοσχεδίου, και ήδη νόμου, για το λόγο ότι οι προβλέψεις του είναι βλαπτικές για τις αρχαιότητες και για τη μουσειακή πολιτική της χώρας. Εντούτοις, στο κείμενο του νόμου, όχι μόνο δεν υπάρχουν οι ρυθμίσεις που επικαλείται το ψήφισμα, αλλά, αντίθετα, διασφαλίζεται η αποτροπή των αναφερόμενων σε αυτό κινδύνων.

Το αντικείμενο του νόμου αφορά αποκλειστικά στην αλλαγή της οργανωτικής μορφής των πέντε μουσείων από διοικητικές υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ σε ΝΠΔΔ. Τα ζητήματα του δανεισμού και ανανέωσής του δανεισμού προβλέπονται στον αρχαιολογικό νόμο που ισχύει ήδη από το 2002 (ν. 3028/2002), και κωδικοποιήθηκε πρόσφατα με τον ν. 4851/2021. Στο άρθρο 25 του νόμου 4858/2021 προβλέπεται ότι *«Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας και γνώμη του Συμβουλίου μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις να επιτρέπεται ο δανεισμός δημοσιευμένων κινητών μνημείων που ανήκουν στο Δημόσιο και βρίσκονται στην κατοχή του, σε μουσεία ή εκπαιδευτικούς οργανισμούς για εκθεσιακούς ή παιδαγωγικούς σκοπούς. Ο δανεισμός σε μουσεία γίνεται υπό τον όρο της αμοιβαιότητας. Ο δανεισμός για παιδαγωγικούς σκοπούς μπορεί να επιτρέπεται εφόσον τα μνημεία δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας. Ο δανεισμός γίνεται για ορισμένο χρόνο που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία και μπορεί να ανανεώνεται με την ίδια διαδικασία.»*. Το άρθρο 13 παρ. 2 ζ) του νόμου 5021/2023 ορίζει ρητά ότι η ανωτέρω διάταξη ισχύει και δεσμεύει τα πέντε ΝΠΔΔ μουσεία.

Επιπλέον, τα έσοδα των 5 ΝΠΔΔ, προερχόμενα από εισιτήρια και εκδηλώσεις, δεν διανέμονται, αλλά χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για νέες εκδηλώσεις, εκθέσεις και λοιπές μουσειακές δραστηριότητες (άρθρο 5), ενώ η οικονομική αυτή διαχείριση ελέγχεται από τις υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, του Υπουργείου Οικονομικών και από ορκωτούς λογιστές (άρθρα 13 και 17).

Περαιτέρω, από καμία διάταξη του νόμου δεν προκύπτει ότι με τη λειτουργία των 5 μουσείων ως ΝΠΔΔ επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός. Αντίθετα, προβλέπεται ότι τα μουσεία αυτά θα καταρτίζουν δικό τους προϋπολογισμό, με βάση τα έσοδα και τα έξοδά τους (άρθρα 5, 13 και 17). Το κράτος δύναται να επιχορηγεί τυχόν ανάγκες τους, κατά περίπτωση, καθώς η επιχορήγηση αυτή είναι υποχρέωση του κράτους, που επιβάλλεται από το Σύνταγμα.

Οι ρυθμίσεις του νόμου σκοπούν στην παροχή θεσμικής δυνατότητας στα 5 ΝΠΔΔ να επιτύχουν τους επιστημονικούς και εκπαιδευτικούς τους σκοπούς, αξιοποιώντας την ευελιξία του ΝΠΔΔ στην ανάληψη πρωτοβουλιών και στον σχεδιασμό εξωστρεφών στρατηγικών, απαλλαγμένες από τις αναπόφευκτες γραφειοκρατικές διαδικασίες της κεντρικής διοίκησης, εντός, όμως, του πλαισίου της πολιτιστικής πολιτικής που χαράσσεται από το κεντρικό Κράτος, και υπό την εποπτεία, υποστήριξη και προστασία του ΥΠΠΟΑ. Εξάλλου, το επιστημονικό έργο ορίζεται ρητά ως πρώτιστος στόχος των 5 ΝΠΔΔ, καθώς, σύμφωνα με τον νόμο, έχουν ως σκοπό την έρευνα, μελέτη, δημοσίευση των τεκμηρίων της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη δημιουργία χώρων σύγχρονων εργαστηρίων συντήρησης και επιστημονικής μελέτης των συλλογών, καθώς και τη μετάδοση και ανταλλαγή επιστημονικών δεδομένων και γνώσεων.

Ο μετασχηματισμός των μουσείων σε σύγχρονους και βιώσιμους οργανισμούς θα δώσει το έναυσμα ώστε να μπορέσουν να επιτελέσουν εν τοις πράγμασι το κοινωνικό τους έργο, υιοθετώντας έναν στρατηγικό σχεδιασμό που η σημερινή πραγματικότητα επιτάσσει, προσδίδοντας στα μουσεία θεσμική ευκαμψία, οικονομική αυτοτέλεια και ευελιξία.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ